

Bakgrunn for vedtak
Øygardskabelen 2

Øygarden kommune i Vestland

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Statnett SF
Referanse	202118856-29
Dato	22.08.2022
Ansvarlig	Lisa Vedeld Hammer
Saksbehandler	Tor Carlsen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

NVE gir tillatelse til en 420 kV jordkabel mellom Solsvik og Nordre Blomøy og til å etablere nye muffestasjoner i begge ender av kabelen.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gir Statnett SF tillatelse til å legge en 15 km lang 420 kV jordkabel mellom Solsvik og Nordre Blomøy. Kabelen skal i all hovedsak graves ned parallelt med eksisterende 300 kV langs fylkesvei 561. I hver ende av kabelen vil det bli nye muffehus.

NVE gir samtidig Statnett ekspropriasjonstillatelse til bruksrett av arealer til anleggene og til lagring, ferdsel og transport samt rett til å etablere riggplasser. NVE forventer at Statnett forsøker å inngå minnelige avtaler med berørte grunneiere og rettighetshavere.

Hovedpunkter i høringsuttalelsene til søknaden

NVE mottok totalt 13 høringsuttalelser til søknaden. Øygarden kommune er positive til tiltaket, men har kommentarer som angår forholdet til vannledninger i og ved fylkesvei 561. Kommunen kommenterer også forurensningsfare for Steinsvatnet/Blomvågen vassverk. Vestland fylkeskommune er positive til tiltaket siden det bidrar til å styrke kraftnettet i bergensregionen. Fylkeskommunen ber om at tiltaket koordineres med andre veiprosjekter i den grad det er mulig. Fylkeskommunen ber om at det gjennomføres arkeologiske undersøkelser før de kan uttale seg endelig til saken. Dale villsauglag opplyser om at det er viktig at det forblir gjerdet langs hovedveien under anleggsarbeidet, slik at ikke sau kommer ut på veien. Langeland mener muffehuset på Solsvik må flyttes lengre sør til Ågotnes. Gammersvik ber om at det etableres drenering etter anleggsarbeid forbi deres eiendom. Ulvøy eiendom AS, Blom, Sotra trelast AS og tre grunneiere har kommentarer til trafikksikring og utforming av vei og avkjørsler.

Hvorfor gir NVE tillatelse til 420 kV jordkabel i Øygarden?

Det er forventet en betydelig forbruksøkning i Bergen og omegn. Mye av forbruket som ønsker å knytte seg til nettet ligger ytterst mot kysten der nettet er svakest, og i samme område hvor Energiverk Mongstad legges ned. For å øke kapasiteten i dette området arbeider Statnett nå med flere tiltak, herunder etablering av ny jordkabel i Øygarden. Dagens jordkabel er 300 kV og har ikke tilstrekkelig kapasitet for å dekke behovet fremover. NVE mener tiltaket er fornuftig å gjennomføre for å tilrettelegge for forbruksøkningen i området. Tiltaket vil gi en viktig økt kapasitet på strekningen der det etter store konflikter ble vedtatt å bygge kabel i 1994. Ved utvidelse av kapasiteten er det etter NVEs vurdering rasjonelt å gi tillatelse til en kabelløsning selv om dette er dyrere enn luftledning.

NVE har satt flere vilkår for å redusere negative virkninger. Blant annet at Statnett skal utarbeide en miljø-, transport- og anleggsplan hvor de skal beskrive hvordan anleggsarbeidet skal gjennomføres for å redusere negative virkninger. MTA-planen skal spesielt omtale hvilke trafikksikringstiltak som skal gjennomføres, hvilke løsninger for vei og avkjørsler som er avtalt med kommune og grunneiere og hvilke tillatelser som er innhentet fra veimyndighet, hva slags løsning som er avtalt med ØyVAR for å sikre vannledning, tiltak for å forhindre at sau forviller seg ut på veibanen og tiltak for å forhindre forurenset avrenning til drikkevann. Planen skal godkjennes av NVE før anleggsstart, og er forpliktende for byggherre og entreprenør. NVE mener tiltakets virkninger for allmenne og private interesser er akseptable med de tilpasningene som er foreslått. NVE vil derfor gi Statnett tillatelse til å bygge de omsøkte anleggene.

Innhold

SAMMENDRAG	1
INNHold	2
1 SØKNADEN	3
1.1 TILTAKET	3
2 NVES BEHANDLING AV SØKNADENE	7
2.1 HØRING AV KONSESJONSSØKNAD OG SØKNAD OM EKSPROPRIASJON	7
2.2 INNKOMNE MERKNADER	7
3 NVES VURDERING AV SØKNADEN ETTER ENERGILOVEN	8
3.1 BEHOV FOR TILTAK	8
3.2 SYSTEMLØSNING OG ANDRE TEKNISKE OG ØKONOMISKE FORHOLD	9
3.2.1 Statnetts vurderinger	9
3.2.2 NVEs vurdering	11
3.3 NASJONALE FØRINGER FOR KABEL SOM ALTERNATIV TIL LUFTLEDNING	11
3.4 LANDSKAP OG VISUELLE VIRKNINGER	13
3.5 VIRKNINGER FOR KULTURMINNER	14
3.6 VIRKNINGER FOR NATURMANGFOLD	14
3.7 VIRKNINGER FOR INFRASTRUKTUR, NÆRING OG BEBYGGELSE	16
3.7.1 Vannledning	16
3.7.2 Vej, avkjørslar og kryss	17
3.7.3 Trafikksikring	17
3.7.4 Drenering	18
3.7.5 Landbruk	18
3.7.6 Oppsummering	19
3.8 VIRKNINGER FOR DRİKKEVANNSFORSYNING OG VASSDRAG	19
4 NVES KONKLUSJON OG VEDTAK OM SØKNAD ETTER ENERGILOVEN	20
4.1 OPPSUMMERING AV NVES VURDERINGER	20
4.2 ANLEGGETS UTFORMING OG AVBØTENDE TILTAK	20
4.2.1 Miljø- transport- og anleggsplan	20
OPPSUMMERING AV NVES VURDERINGER	20
4.3 NVES VEDTAK	22
5 NVES VURDERING AV SØKNAD OM EKSPROPRIASJON OG FORHÅNDSTILTREDELSE	23
5.1 HJEMMEL	23
5.2 OMFANG AV EKSPROPRIASJON	23
5.2.1 Kraftledningsgaten	23
5.2.2 Lagring, ferdsel og transport	23
5.2.3 Riggplasser	23
5.3 INTERESSEAVVEINING	24
5.3.1 Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitt trasé	24
5.3.2 Vurdering av alternative løsninger	24
5.3.3 Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade	24
5.4 NVES SAMTYKKE TIL EKSPROPRIASJON	24
5.5 FORHÅNDSTILTREDELSE	25
VEDLEGG A - OVERSIKT OVER LOVVERK OG BEHANDLINGSPROSESS	26
VEDLEGG B – STATNETT SINE SVAR PÅ HØRINGSUTTALELSER	28

1 Søknaden

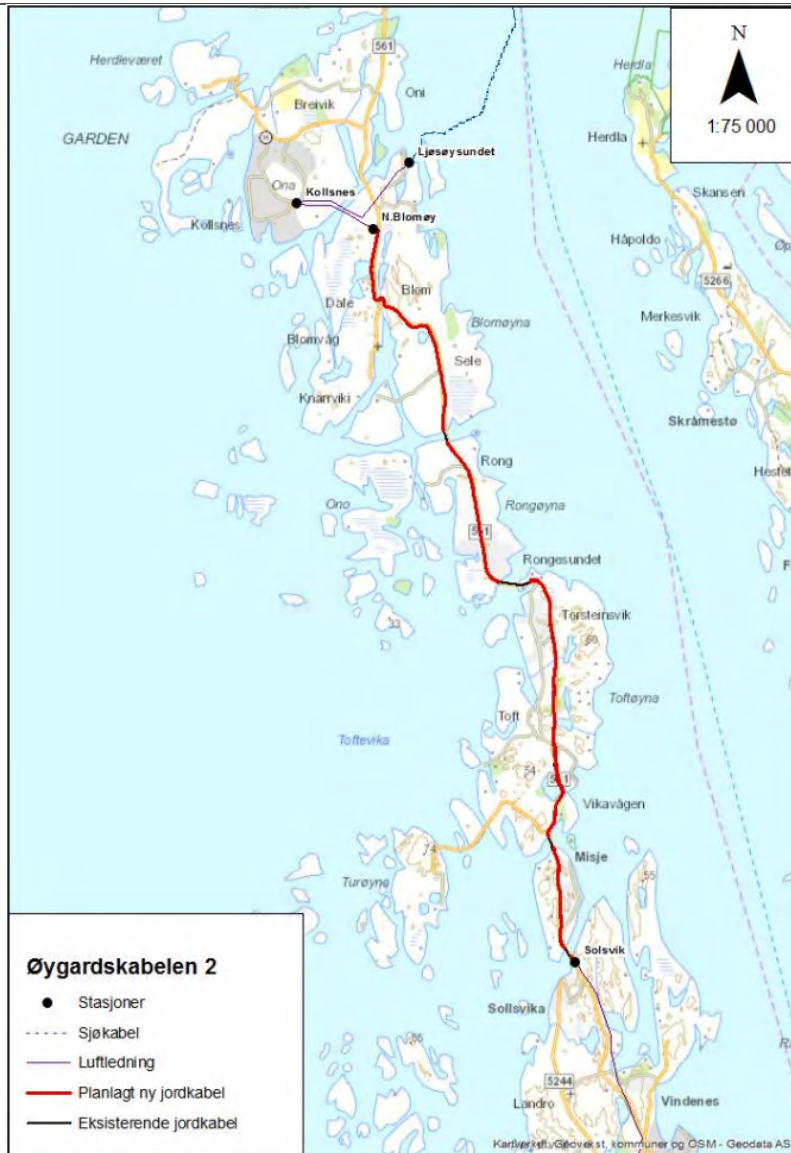
Statnett søkte 24. november 2021 om en ny 420 kV jordkabel mellom Solsvik og Nordre Blomøy, Øygardskabelen 2, for å øke overføringskapasiteten og leveringspåliteligheten til området.

1.1 Tiltaket

Statnett søker om tillatelse til å legge ny 15 km 420 kV jordkabel mellom Solsvik og Nordre Blomøy. Det ligger en 300 kV jordkabel på strekningen i dag, men denne kabelen har ikke kapasitet for den forventede forbruksveksten i området. Den nye kabelen skal i all hovedsak graves ned langs den gamle og vil stort sett følge fylkesvei 561. Statnett ønsker å beholde dagens jordkabel som reserve. I hver ende av kabelen vil det bli nye muffehus ved siden av dagens muffehus.

Statnett søker også om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse av bruksrettigheter til deler av grunnen og til areal som skal benyttes for anleggsarbeid og tilkomst.

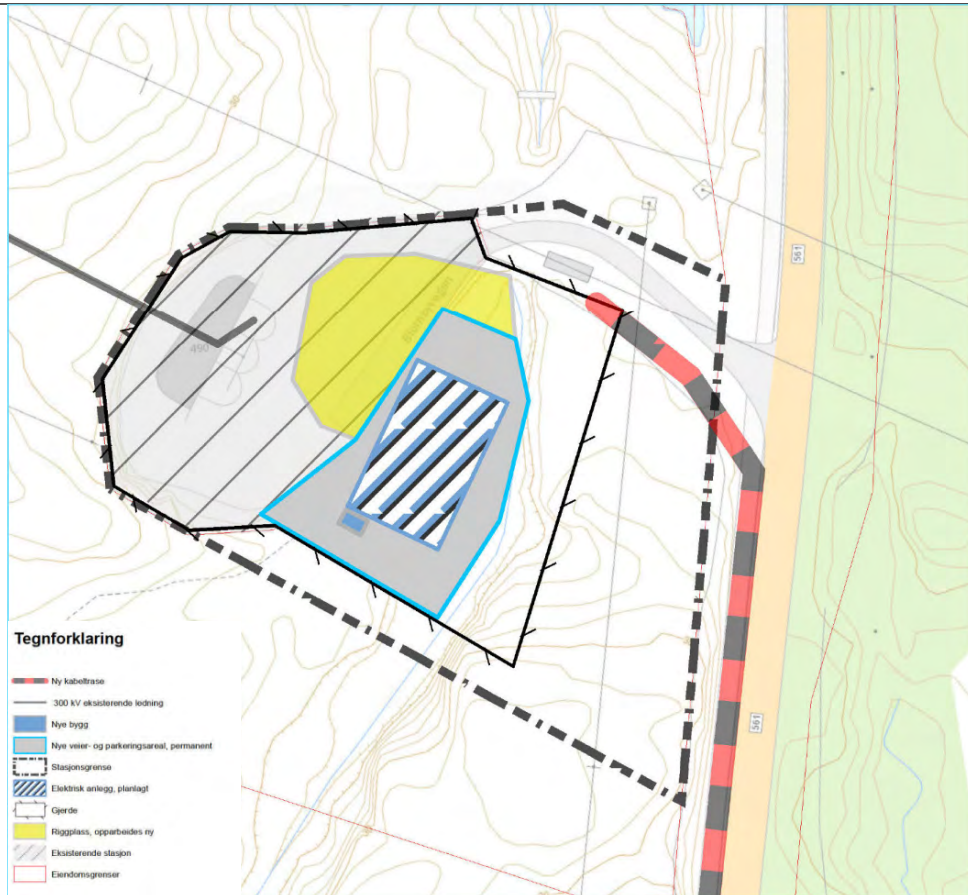
Siden kabelen skal graves ned langs eller i vei, så vil det være nødvendig med omfattende trafiksikkerhetstiltak og omdirigering mens anleggsarbeidet pågår.

Figur 1 Trasé for Øygardskabelen 2. Kilde: Statnetts søknad

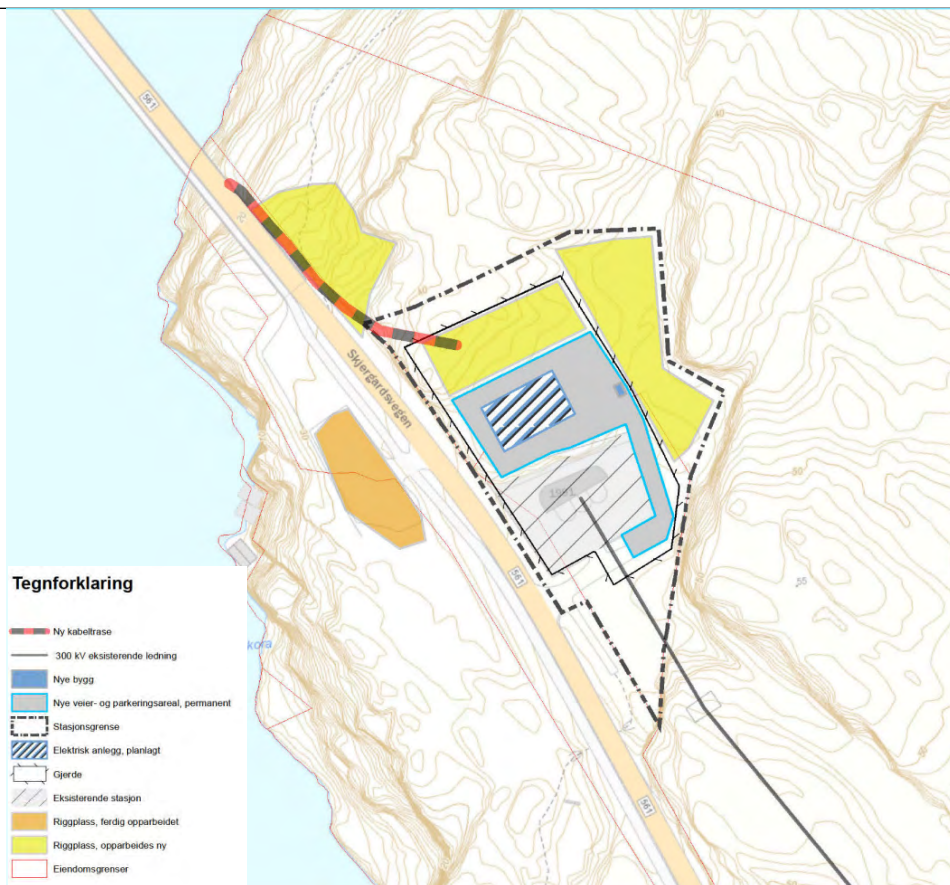
Figur 2 Visualisering av muffestasjoner på Nordre Blomøy. Dagens muffestasjon til høyre. Ny muffestasjon til venstre.
Kilde: Statnetts søknad

Figur 3 Situasjonsplan Nordre Blomøy muffestasjon. Kilde: Statnetts søknad

Figur 4 Visualisering av muffestasjoner på Solsvik. Dagens muffestasjon foran. Ny muffestasjon bak. Kilde: Statnetts søknad

Figur 5 Situasjonsplan Solsvik muffestasjon. Kilde: Statnetts søknad

2 NVEs behandling av søknadene

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven og søknad om ekspropriasjonstillatelse etter ekspropriasjonsloven. Konsesjonssøknaden skal også oppfylle krav til utredninger etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger, og NVE er ansvarlig myndighet for energianlegg etter denne forskriften. Tiltaket skal også avklares etter andre sektorlover som kulturminneloven og naturmangfoldloven. En nærmere omtale av lover og forskrifter finnes i vedlegg A.

2.1 Høring av konsesjonssøknad og søknad om ekspropriasjon

Konsesjonssøknaden og søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse ble sendt på høring 27. januar 2022. Fristen for å komme med høringsuttalelse til søknaden var 13. april 2022. Øygarden kommune ble bedt om å legge søknaden ut til offentlig ettersyn. Den offentlige høringen av søknaden ble kunngjort i Bergens Tidende, Vestnytt og Norsk lysingsblad.

NVE arrangerte et digitalt folkemøte i forbindelse med høringen av søknaden den 1. mars 2022, og i tillegg et fysisk møte den 23. mars 2022 i Torsvikhuset i Øygarden.

Samme dag som NVE avholdt folkemøte i Øygarden, gjennomførte NVE også en befaring av kabeltraseen og muffeanleggene.

2.2 Innkommene merknader

NVE mottok totalt 13 høringsuttalelser til søknaden.

Øygarden kommune er positive til tiltaket, men har kommentarer som angår forholdet til vannledninger i og ved fylkesvei 561. En av kommentarene er at NVE bør pålegge Statnett å etablere en kulvert for vannledningen langs hele traseen. Kommunen kommenterer også forurensningsfare for Steinsvatnet/Blomvågen vassverk. **Vestland fylkeskommune** er positive til tiltaket siden det bidrar til å styrke kraftnettet i bergensregionen. Fylkeskommunen ber om at tiltaket koordineres med andre veiprojekter i den grad det er mulig. Fylkeskommunen ber om at det gjennomføres arkeologiske undersøkelser før de kan uttale seg endelig til saken.

Statsforvalteren i Vestland uttaler at tiltaket har tatt hensyn til landskap og miljø i den grad det er mulig i slike prosjekter og har ingen merknader til søknaden. **Direktoratet for mineralforvaltning** uttaler at tiltaket ikke påvirker registrerte forekomster av mineralressurser, bergretter eller masseuttak i drift. **Dale villsaulag** opplyser om at det er viktig at det forblir gjerdet langs hovedveien under anleggsarbeidet, slik at ikke sau kommer ut på veien. **Langeland** mener muffehuset på Solsvik må flyttes lengre sør til Ågotnes. **Danielsen** ber om at det gjennomføres permanente trafiksikringstiltak ved Misje og spør om tiltaket vil være til hinder for fremtidige trafiksikringstiltak. **Gammersvik** ber om at det etableres drenering etter anleggsarbeid forbi deres eiendom. **Ulvøy eiendom AS, Blom** og **Sotra trelast AS** har sendt hver sine uttalelser som alle angår planlagte fremtidige utbedringer av avkjørsler og veier. Disse sier at Statnett må prosjektere og gjennomføre sitt tiltak slik at kabeltraseen vil tåle trykkbelastning fra tungtrafikk og ikke være til hinder for fremtidige utbedringer av vei og kryss. **Misje** ber om at det etableres en undergang under fylkesvei 561 slik at han kan drifte gårdsbruk med sauer uten å måtte sperre veien med jevne mellomrom. **Stølsnes** har kommentarer til utforming av avkjørsel mellom Høyen og Blom busstasjon.

Statnett har svart på høringsuttalelsene i brev av 1. juni 2022. Brevet er gjengitt i vedlegg B.

3 NVEs vurdering av søknaden etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

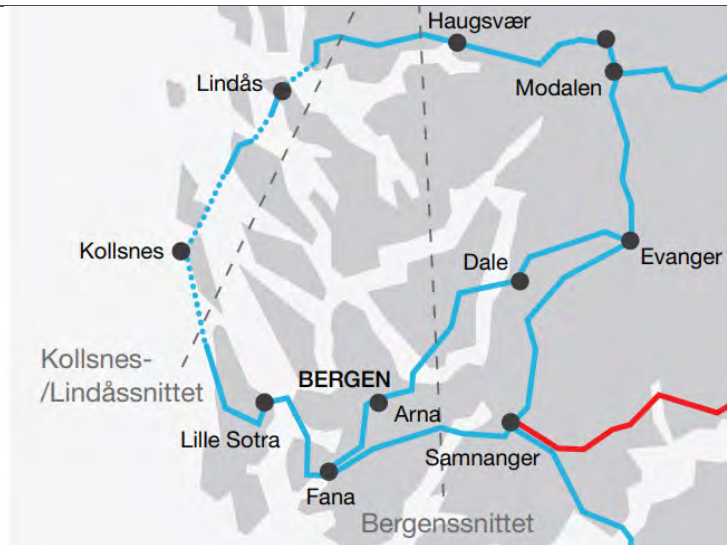
I dette kapitlet vil NVE redegjøre for vår vurdering av anleggene som Statnett har søkt om. Vi vil vurdere behovet for tiltaket og se på hvilke systemløsninger som kan møte behovet. Vi vil sammenligne omsøkt løsning med relevante, alternative systemløsninger for å kunne vurdere om Statnett har søkt om den mest hensiktsmessige løsningen. Dette vil blant annet gjøres gjennom en vurdering av prissatte og ikke-prissatte virkninger. Den tekniske utformingen av omsøkt løsning vil også vurderes.

3.1 Behov for tiltak

Det er forventet en betydelig forbruksvekst i bergensområdet, der Statnett siden 2018 har mottatt søknader på over 1 500 MW nytt forbruk. Statnett utarbeidet derfor en konseptvalgutredning (KVU) for Bergen og omland for å kartlegge behov og utrede konsepter som kan legge til rette for forbruksveksten. KVU-en ble levert i november 2020, og viser at den forventede forbruksveksten i stor grad er knyttet til elektrifisering av olje- og gassinstallasjoner i Nordsjøen og øvrig industri forsynt fra Kollsnes ytterst ved kysten. I Statnetts middelsscenario i KVU Bergen og omland er det estimert nytt petroleumsrelatert og annet industriforbruk på om lag 700 MW, som i all hovedsak tilknyttes under Kollsnes.

Det begrensende snittet i vest er det såkalte Kollsnes-/Lindåssnittet, vist ved sort stiplet strek til venstre i figur 6, hvor kapasiteten i dag er 500 MW. Det er i dag ikke mulig å knytte til nytt forbruk under dette snittet på ordinært vis, og i alt 370 MW forventet petroleumsrelatert forbruk er derfor gitt tilknytning på vilkår om redusert forsyning eller utkobling ved gitte situasjoner. Videre har Equinor fått tillatelse til å legge ned den siste gassturbinen på Energiverk Mongstad. Dette påvirker kraftsituasjonen under Kollsnes og Lindås transformatorstasjoner og bidrar til å øke behovet for overføringskapasitet.

NVE er enig i at det er behov for tiltak som øker overføringskapasiteten i Kollsnes-/Lindåssnittet. NVE registrerer også at Vestland fylkeskommune i sin høringsuttalelse er positive til tiltaket fordi det bidrar til å styrke kraftnettet i bergensregionen.

Figur 6 Kart over transmisjonsnett i Bergen og omland. Blå linjer er 300 kV nett og røde linjer 420 kV-nett. Kilde: Statnetts konseptvalgutredning for Bergen og omland.

Den 17. juni 2022 ble det kjent at Equinor sammen med partnerne i Troll- og Osebergfeltene ønsker å etablere kraftproduksjon fra flytende havvind på i alt 1 000 MW vest for Kollsnes for å forsyne Troll og Oseberg med fornybar kraft. Selskapene opplyste at de tar sikte på investeringsbeslutning i 2023 og idriftsettelse i 2027. Equinors planer er usikre blant annet fordi området ikke er åpnet for etablering av havvindproduksjon etter havenergilooven, og det er usikkert om og når dette vil skje.

Multiconsult og Thema Consulting Group har på oppdrag fra Equinor vurdert effekter på kraftnettet i bergensregionen dersom en tilknytter 1 000 MW havvind i Kollsnesområdet¹. I rapporten er det lagt til grunn at tiltakene i Trinn 1 i KVVU Bergen blir gjennomført uavhengig av om vindkraftverket tilknyttes Kollsnes eller ikke. Rapporten indikerer at havvind tilknyttet Kollsnes ikke vil kunne påvirke nødvendig nettkapasitet lengst vest i bergensregionen, ut mot Lindås og Kollsnes, hvor det er mye strømforbruk knyttet til industri. Dette skyldes blant annet at kraftproduksjon fra havvind varierer mye, mens forbruket er stabilt. NVE legger derfor til grunn at havvind tilknyttet Kollsnes ikke vil ha avgjørende innvirkning på nytten av omsøkt tiltak.

3.2 Systemløsning og andre tekniske og økonomiske forhold

3.2.1 Statnetts vurderinger

I KVVU Bergen og omland har Statnett anbefalt en tredje kraftledning til Kollsnes dersom forbruksutviklingen blir høy. For å øke kapasiteten på kortere sikt planlegger Statnett også en rekke andre investeringer som omtales som «Trinn 1» i KVVU-en. Trinn 1 er et sett av mindre tiltak i eksisterende nett som på kortere sikt vil øke nettkapasiteten i vest der situasjonen er mest kritisk.

Trinn 1 innebærer å spenningsoppgradere kraftledningen fra Sogndal til Modalen og den eksisterende forbindelsen mellom Modalen og Kollsnes fra 300 til 420 kV, herunder å øke kapasiteten på sjøkabelen over Fensfjorden. Det inngår også i trinn 1 å etablere ny jordkabel mellom Solsvik og Nordre Blomøy i Øygarden. Ny 300 (420) kV jordkabel mellom Solsvik og Nordre Blomøy (Øygardskabelen 2) inngår derfor i en helhetlig plan for å øke kapasiteten i Bergen og

¹ Multiconsult og Thema Consulting Group (2021). Effekter av havvind på kraftnettet i Bergensregionen.

omland. Statnett vurderer Trinn 1 som minimumstiltak som bør gjennomføres uavhengig av videre nettutvikling, og har derfor inkludert dem i alle konseptene i KVVU-en.

Statnett har vurdert ulike tekniske løsninger relativt til nullalternativet. Nullalternativet innebærer å beholde dagens løsning (oljeisoleret jordkabel idriftsatt i 1995) på strekningen frem til antatt endt levetid midt på 2040-tallet. Nullalternativet innebærer at det ikke vil bli økt overføringskapasitet på strekningen og heller ikke i Kollsnes-Lindåssnittet. Statnett mener nullalternativet er ikke en tilstrekkelig løsning for å møte økt forbruk fra petroleumsnæringen og annen industri.

Statnett har vurdert både luftledning og sjø- og jordkabel for å øke overføringskapasiteten mellom Solsvik og Søndre Blomøy. Luftledning ble forkastet tidlig i prosessen som følge av historikken knyttet til etablering av eksisterende jordkabel. Sjøkabel er anslått til å koste om lag det dobbelte av jordkabel, med en forventet kostnad på i underkant av 1,3 mrd. Sjøkabelalternativet vil også i tillegg kreve muffeanlegg i sjøkanten og noe luftledning. En fordel med sjøkabelalternativet er at det vil kreve mindre behov for utkobling i gjennomføringsfasen. Som følge av bl.a. byggetid, antar Statnett at en sjøkabel ikke vil kunne være i drift før rundt 2027.

Når det gjelder jordkabel har Statnett vurdert både aluminiums- og kobberleder. En aluminiumskabel må drives i parallell med eksisterende oljekabel for å oppnå tilstrekkelig økning i overføringskapasitet. Videre krever en slik løsning såkalt dynamisk og reaktiv kompensering (seriekompensering). Dette må i så fall etableres i ny stasjon ved Kollsnes, som ikke er omsøkt nå. Statnett vurderer derfor at løsningen med aluminiumskabel inklusive ennå ikke omsøkte kompenseringssystemer ikke vil kunne være i drift før tidligst i 2028.

Statnetts foretrukne og omsøkte tekniske løsning er ny plastisolert kobberkabel og tilhørende muffestasjoner ved siden av eksisterende muffestasjoner i Solsvik og Nordre Blomøy. Med kabeltversnitt om lag 2500 mm² vil denne gi dobbel overføringskapasitet sammenlignet med dagens løsning. Dermed vil en unngå parallell drift med eksisterende oljekabel, og det blir ikke behov for kompensering. Statnett antar at løsningen med kobberkabel vil kunne idriftsettes i 2026. Kombinasjonen av dobbel overføringskapasitet fra om lag 500 MW til om lag 1000 MW ved 300 kV, enklere og mer pålitelig driftsløsning samt raskere gjennomføring er hovedgrunnene til at Statnett foretrekker denne løsningen selv om den har noe høyere kostnad enn aluminiumskabel-løsningen. Kobberkabel har en forventet investeringskostnad på 670 MNOK. Ved etablering av kobberkabel-løsningen vil eksisterende jordkabel være i reserve.

Tabellen under gjengir Statnetts vurdering av prissatte virkninger for henholdsvis jordkabel og sjøkabel relativt til nullalternativet:

Nåverdi 2021-MNOK Statnetts beregninger		Nullalternativ	Omsøkt systemløsning (jordkabel)	Alternativ systemløsning (sjøkabel)
Prissatte virkninger	Investeringskostnad	-270	-560	-1040
	Reduserte avbruddskostnader	0	310	290
	Verdiøkning trinn 2 Bergen (realopsjon)	0	180	180
	Sum	-270	-70	-570
Rangering ut fra prissatte virkninger		2	1	3

Tabell 1: Statnetts beregning av prissatte virkninger for alternative løsninger.

3.2.2 NVEs vurdering

Etter NVEs vurdering er nettkapasiteten i bergensområdet presset. Dette gjelder særlig i vest, under Kollsnes-/Lindåssnittet, der det er konkrete planer om elektrifisering av både eksisterende og nytt petroleumsforbruk og i tillegg foreligger planer om nytt industriforbruk. NVE registrerer at det i middelscenariet i KVVU Bergen er lagt til grunn petroleumsrelatert og annet industriforbruk på 700 MW. NVE mener det er sannsynlig med en slik forbruksøkning og viser til at det allerede er gitt tilknytning på vilkår for 370 MW nytt forbruk under Kollsnes. NVE vurderer det derfor som nødvendig for å øke kapasiteten i Kollsnes-/Lindåssnittet, og viser videre til vårt innspill til KVVU Bergen (NVE-ref. 202100777-2) der tiltakene i Trinn 1 ble vurdert som fornuftige å gjennomføre uavhengig av hvilket konsept fra KVVU-en Statnett går videre med. Olje- og energidepartementet (OED) har vurdert KVVU-en og konkluderte i brev av 14. 3 februar 2022. OED sluttet seg i det vesentlige til Statnetts behovsvurdering og konseptvalg og presiserer at usikkerheten i fremtidig forbruksvekst må håndteres i videre beslutningsprosesser.

Det er dagens jordkabel på strekningen Solsvik–Nordre Blomøy som utgjør kapasitetsbegrensningen i Kollsnes-/Lindåssnittet. Kapasiteten i Kollsnes-/Lindåssnittet må økes for å knytte til forventet nytt forbruk under Kollsnes beskrevet i middelscenariet i KVVU Bergen og omland. NVE mener det er samfunnsmessig rasjonelt å etablere en ny jordkabel (Øygardskabelen 2) som gir en fordobling av overføringskapasiteten til om lag 1000 MW driftet på 300 kV og ytterligere kapasitetsøkning ved eventuell senere spenningsoppgradering til 420 kV. Denne løsningen er robust driftsmessig og kan være gjennomført allerede i 2026.

3.3 Nasjonale føringer for kabel som alternativ til luftledning

Forvaltningsstrategien for kabling av kraftledninger er beskrevet i Meld. St. nr. 14 (2011–2012) «Nettmeldingen», som er behandlet av Stortinget. Den gjelder for slike anlegg i hele landet, og likebehandling er et viktig hensyn i forvaltningen.

Regjeringen har i nettmeldingen presisert kriteriene for når det kan være aktuelt å fravike fra hovedregelen om at kraftledninger i regionalnettet (66 og 132 kV) skal bygges som luftledning:

- *«luftledning er teknisk vanskelig eller umulig, som ved kryssing av sjø eller der den kommer nærmere bebyggelse enn tillatt etter gjeldende lover og forskrifter*
- *luftledning vil gi særlig store ulemper for bomiljø og nærfriluftsområder der det er knapphet på slikt areal, eller der kabling gir særlige miljøgevinster*
- *kabling kan gi en vesentlig bedre totalløsning alle hensyn tatt i betraktning, for eksempel der alternativet ville ha vært en innskutt luftledning på en kortere strekning av et kabelanlegg eller ved at kabling inn og ut av transformatorstasjoner kan avlaste av hensyn til bebyggelse og nærmiljø*
- *kabling av eksisterende regionalnett kan frigjøre traseer til ledninger på høyere spenningsnivå og dermed gi en vesentlig reduksjon i negative virkninger av en større ledning, eller oppnå en vesentlig bedre trasé for den større ledningen*
- *kablingen er finansiert av nyttehavere med det formål å frigjøre arealer til for eksempel boligområder eller næringsutvikling, samtidig som bruk av kabel for øvrig er akseptabelt ut fra andre hensyn».*

Bakgrunnen for forvaltningsstrategien er i hovedsak at kabling er betydelig mer kostnadskrevenne enn å bygge luftledning, og det ikke skal bygges anlegg som påfører brukerne av kraftnettet større kostnader enn nødvendig. I tillegg gir kabel beredskapsmessige utfordringer, da feil på kabelanlegg vanligvis tar betydelig lengre tid å finne og rette enn feil på luftledninger.

Forvaltningsstrategien forutsetter at løsningen må være akseptabel ut fra andre hensyn, og dette vil eksempelvis være hensynet til forsyningssikkerhet og teknisk gjennomførbarhet, i tillegg til virkninger for natur og miljø.

NVE noterer seg at det daværende Nærings- og energidepartementet i 1994 vedtok at eksisterende 300 kV forbindelse skulle bygges som jordkabel og ikke som luftledning. Vedtaket var blant annet begrunnet med landskapets verdi, knapphet på areal og mulighet for ekstern finansiering. NVE noterer seg at Regjeringen mente at strekningen mellom Solsvik og Nordre Blomøy var av en slik karakter at det var riktig å fravike prinsippet om luftledning. NVE har lagt dette til grunn og mener dermed at det vil være mulig å gi konsesjon til jordkabel uten at det er i strid med kablingspolicyen.

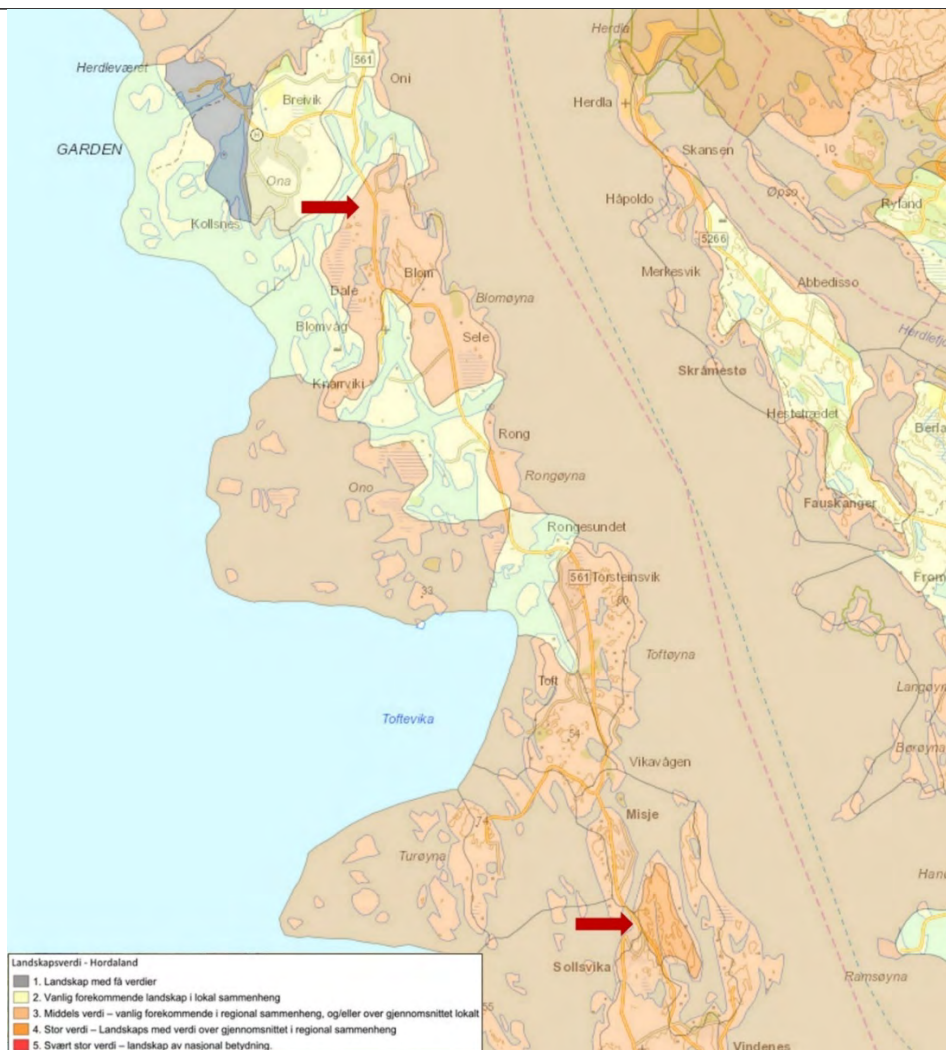
3.4 Landskap og visuelle virkninger

NVE vil i dette kapitlet vurdere tiltakets visuelle virkninger for friluftsliv, naturopplevelser, kulturmiljøer og synlighet fra bolig- og fritidsbebyggelse. Vurderingene begrenser seg til de visuelle virkningene og omfatter ikke direkte arealinngrep.

Virkninger i anleggsfasen vil være forbigående og vektlegges ikke i vurderingene av visuelle virkninger.

Landskapet i tiltaksområdet er klassifisert som hovedtype kystslettelandskap (La-TI-K-S i NIN-systemet) med fire ulike grunntyper (Fra sør til nord: 44, 29, 11 og 46).

Tiltaket går gjennom 10 ulike landskapsområder som er avgrenset i «Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke»². Muffestasjonen på Solsvika ligger på grensen mellom to områder og går delvis inn i et område vurdert til verdi 4 (stor verdi) på en skala fra 1 til 5. Av de resterende områdene, så er syv områder gitt verdi 3 (middels verdi) og to områder gitt verdi 2 (vanlig forekommende landskap).

Figur 7 Landskapsverdier i tiltaksområdet. Muffestasjonenes plassering er markert med rød pil. Kilde: Fylkesatlas.no

² Clemetsen M., L.A. Uttakleiv, I.B. Skjerdal 2011. Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke. Med utgangspunkt i Nasjonalt referansesystem for landskap. Aurland Naturverkstad rapport 07-2011. 63pp

Langeland er den eneste av høringspartene som har uttalt seg om visuelle virkninger av tiltaket. Langeland mener muffestasjonen ved Solsvika bør flyttes lenger sør til Ågotnes hvor BKK har en transformatorstasjon. En slik løsning ville forlenget jordkabelen med omtrent 4,4 km. NVE noterer at Statnett ikke har søkt om dette som et alternativ, og NVE har ikke sett det som nødvendig å utrede kostnadene ved et slikt alternativ, da det vil være i strid med Stortingets kablingspolicy (se senere avsnitt).

NVE mener at tiltaket medfører svært begrensede visuelle virkninger. Kabelen vil graves ned i bakken og i hovedsak langs bilvei, og vil ikke være synlig etter at den er lagt og tildekket. Muffestasjonene vil være nye elementer, men vil være plassert ved siden av to eksisterende muffestasjoner og dermed ikke bryte nevneverdig med det som er dagens opplevelse av områdene.

3.5 Virkninger for kulturminner

Vestland fylkeskommune opplyser om at det finnes en rekke automatisk freda kulturminner langs traseen for jordkabelen. De fleste av disse er steinalderen. Registreringene er fra 1970- og 80-tallet og er ikke avgrenset og kartfestet etter dagens standard. Fylkeskommunen mener derfor det er nødvendig å gjennomføre arkeologiske registreringer før de kan uttale seg om saken. Statnett har akseptert budsjettet for registreringene og sier de vil ta hensyn til eventuelle funn i den videre planleggingen.

NVE mener at det er klokt at det gjennomføres kulturminneundersøkelser i traseen i sommer, men at dette arbeidet ikke trenger å være klart før tiltaket skal detaljprosjekteres. NVE mener det vil være mulig for Statnett å justere traseen der hvor den vil komme i konflikt med eventuelle fredede kulturminner som oppdages gjennom kartleggingen. Før anleggsstart mener NVE det vil være viktig med en god detaljplanlegging og dialog med kommunen og fylkeskommunen for å redusere tiltakets påvirkning på kulturminner og kulturmiljøer. For eksempel ved å justere traseen eller ved å merke kulturminner som ligger nær traseen før anleggsstart. NVE vil sette vilkår om at Miljø-, transport- og anleggsplanen omtaler hvordan man skal unngå skader på eventuelle fredede kulturminner. Planen skal drøftes med Vestland fylkeskommune før den sendes til NVE.

For det tilfelle at det avdekkes hittil ukjente automatisk fredete kulturminner i tiltaksområdet, skal alt arbeid øyeblikkelig stanses, jf. kulturminneloven § 8, annet ledd og kulturminnemyndigheter varsles. NVE forutsetter at Statnett oppfyller kravene i kulturminneloven, og gjør oppmerksom på at de er ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skades.

3.6 Virkninger for naturmangfold

I henhold til naturmangfoldloven § 7 plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke.

NVE fokuserer i vurderingene på arter/naturtyper som står på den norske rødlisten, prioriterte arter, jaktbare arter eller norske ansvarsarter, rovfugl og viktige eller utvalgte naturtyper. Samtidig omtaler vi kun arter eller naturtyper som tiltaket vil kunne få vesentlige virkninger for.

Naturmangfoldloven § 8 første ledd krever at vedtak som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget i denne saken bygger på beskrivelse av tiltaket og vurdering av konsekvenser i søknaden og konsekvensutredningen, mottatte høringsuttalelser og informasjon tilgjengelig i offentlige databaser. Vurderingen av om

kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig henger sammen med hvilke vurderinger vi mener er nødvendige for å danne bildet av de samlede virkningene av tiltakene. Kunnskapsgrunnlaget skal være beslutningsrelevant for de konkrete vurderingene.

Miljøfaglig Utredning AS har gjennomført NiN-kartlegging i området ved Solsvik muffestasjon i 2018. Området ved Nordre Blomøy muffestasjon er kartlagt ved et par ulike anledninger, blant annet av Guntveit (2002, 2003) og Ekelund (2013, 2014). NVE mener at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte vedtak i saken.

Det er ikke registrert noen relevante arter i området i artskart. Det er registrert noen rødlistede fugler i området, men etter NVEs syn vil ikke fugl bli påvirket av en jordkabel i en driftsfase. Jordkabelen vil ligge i og ved vei og vil kun berøre vanlige arter. Muffestasjonene vil også ligge på areal med kun vanlige arter. NVE mener dermed at tiltaket ikke kommer i konflikt med forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 5.

Ved Nordre Blomøy muffestasjon er det avgrenset en kystlynghei (Dalsmarka UN-BN00012279). Kystlynghei er truet (EN) på norsk rødliste for naturtyper. Kystlynghei er også en prioritert naturtype gjennom forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. Ved Solsvika muffestasjon er det en mosaikk av kystlynghei (T34-C-2) 80% og nakent berg (T1-C-2) 20% som er avgrenset gjennom NiN-kartlegging.

Ifølge norsk rødliste for naturtyper 2018 er antall kjente forekomster av kystlynghei 337. Disse har et samlet areal på 924 km². Dette er et minimumsestimat som har mørketall. For eksempel er kystlyngheia ved Solsvika ikke medregnet i disse tallene. Naturtypen er rødlistet etter D-kriteriet, biotiske faktorer. Dette er fordi naturtypen er skjøtselsbetinget. Beiting og eller brenning av området er nødvendig for å opprettholde naturtypens kvaliteter.

NVE mener at etableringen av muffestasjonene er et reelt inngrep i en prioritert naturtype, men at arealet som påvirkes er lite og helt i randsonen av de avgrensede områdene. NVE konstaterer at Statsforvalteren uttaler at muffestasjonen vil ligge i et delområde med lavere kvalitet. NVE mener også at siden kystlynghei er rødlistet etter D-kriteriet, så er det viktig at tiltaket ikke er til hinder for skjøtsel og drift av naturtypen. Dale Villsaulag har uttalt at det er viktig at det er gjerdet mot veien under og etter anleggsarbeidet. Statnett har svart på høringsuttalelsen med at det er mulig å etablere nytt gjerde rundt muffestasjonen samt å sette opp midlertidig gjerde ved anleggsarbeidet med kabelgrøft. Etter NVEs vurdering er det viktig at anleggsarbeid som kan berøre viktige biotoper og leveområder, gjennomføres og tilpasses slik at inngrepene i disse områdene blir minst mulige. NVE vil i konsesjonen sette vilkår om en detaljert miljø-, transport- og anleggsplan, der blant annet avbøtende tiltak i anleggsperioden blir beskrevet nærmere. NVE vil sette vilkår om at det settes opp gjerde, slik at sau kan gå på beite under og etter anleggsarbeidet, og at Statnett beskriver hvordan de skal sette opp gjerder i miljø-, transport- og anleggsplanen. NVE mener et slik vilkår vil begrense negative virkninger for den prioriterte naturtypen.

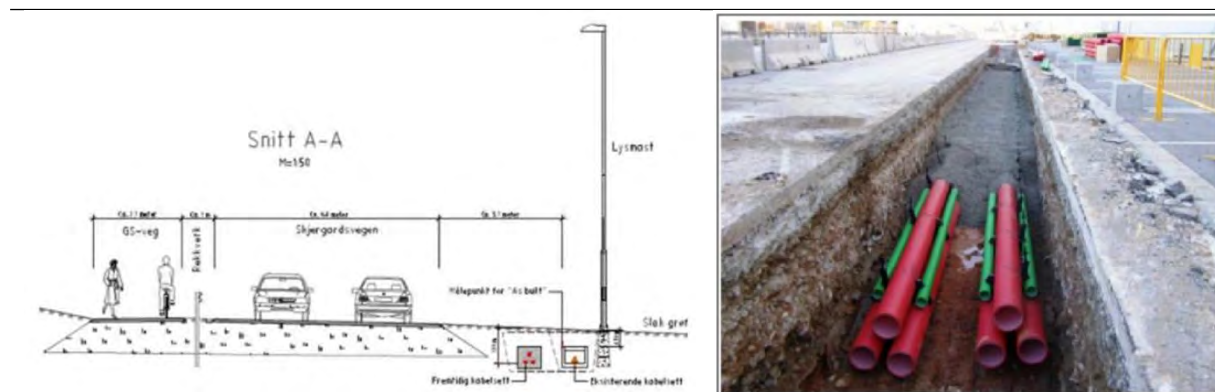
Ifølge miljøvedtaksregisteret er det er gitt 21 tillatelser til inngrep i naturtypen kystlynghei i Vestland siden 2014. Av disse er det 13 vedtak fattet av NVE eller Olje- og energidepartementet. NVE legger vekt på at muffestasjonenes areal er svært begrenset og at konsekvenser for skjøtsel kan avbøtes. NVE mener at tiltaket ikke vil være i strid med forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 4 eller føre til en nevneverdig økning av samlet belastning for naturtypen etter § 10.

Naturmangfoldloven § 11 tilsier at tiltakshaver skal bære kostnadene ved miljøforringelse. NVE har anledning til å legge føringer i konsesjoner for eventuelle avbøtende tiltak som reduserer

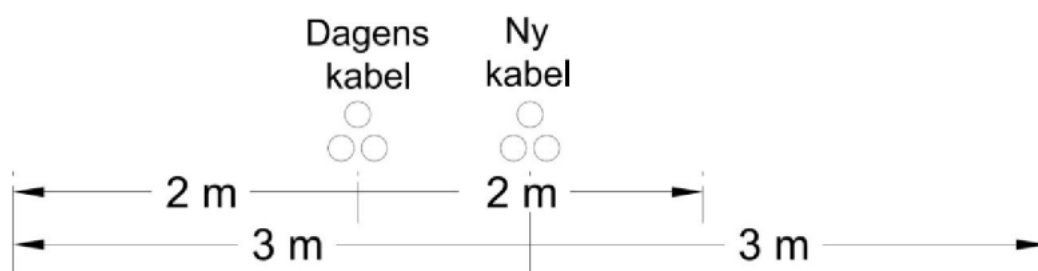
virksomheter for naturmangfoldet. I naturmangfoldlovens § 12 står det at skader på naturmangfoldet skal unngås ved bruk av driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en samlet vurdering gir de beste samfunnsmessige resultatene. NVE legger også til grunn at konsesjonsbehandlingen skal medføre at tiltaket lokaliseres der de samfunnsmessige ulempene blir minst, jf. energilovforskriften § 1-2. Samtidig vil en eventuell konsesjon legge føringer for hvilke avbøtende tiltak Statnett må gjennomføre for å minimere skadene på blant annet naturmangfoldet. Vi viser blant annet til vurderingen av vilkår om å sette opp gjerder for sau. På bakgrunn av dette mener NVE at naturmangfoldloven §§ 11 og 12 er hensyntatt.

3.7 Virkninger for infrastruktur, næring og bebyggelse

Kabelen vil hovedsakelig ligge i vei og veigrøft som vist i figur 8. Ny kabelgrøft med tilhørende klausuleringsbelte, vil utgjøre et arealbeslag på omtrent 90 000 m². I all hovedsak er dette innenfor areal som allerede er beslaglagt av fylkesvei 561 og veiens byggeforbudsbelte. Klausuleringsbeltet langs kabeltraseen vil få en total bredde på 6 meter regnet 3 meter til hver side fra senterlinjen til den nye kabelføringen. Dagens kabel har et klausuleringsbelte på 4 meter regnet 2 meter til hver side av senterlinjen. Se figur 9. Ved skjøtehusene utvides klausuleringsbelte til total bredde på 8 meter regnet 4 meter til hver side fra senterlinjen.

Figur 8 Prinsipp for plassering og utforming av støpt kanal. Kilde: Statnetts søknad

Figur 9 Klausuleringsbelte for dagens kabel og ny kabel. Kilde: Statnetts søknad

3.7.1 Vannledning

I veien ligger det også annen type infrastruktur slik som vannledning. I søknaden står det:

«Langs ca. 5 km av traseen er det nærføring med eksisterende VA-anlegg. Det er kartlagt steder med begrenset med plass til nytt kabelanlegg og det blir nærføring med eksisterende infrastruktur og spesielt VA-anlegg. Det er derfor kritisk for prosjektet å ha helt korrekt innmåling av eksisterende kabel. Før detaljprosjektering vil kabelens nøyaktige beliggenhet innmåles ved å grave ned til kanalen på noen utvalgte steder og kontrollmåle anlegget. På noen steder bør også vannledningen

frigraves for å avdekke lysåpningen mellom disse to føringsveiene. Det kan forventes omlegging av enten VAanlegg eller alternativ trase for kabel på deler av strekningen.»

Øygarden kommune uttaler at ny kabel ikke må være til hinder for drift og vedlikehold av kommunens vannledning, som eies og driftes av ØyVAR. Det må blant annet være mulig å ha tilkomst til ledningen, det må gjøres ROS-analyser for mulige brudd på vannledningen, og det må ikke komme spenningsoverslag fra strømkabel til vannledning. Kommunen mener at Statnett bør bygge kulvert for vannledning parallelt med kulvert for strømkabel langs hele strekningen, og at dette må ansees som et rimelig avbøtende tiltak. Statnett har svart at de kan koordinere mot ØyVAR sine planer om kulvert, men at de kun plikter å erstatte ulemper og tap som er årsaket av ny kabel. Videre sier de at ØyVAR kan inkluderes i ROS-analysen, og at Statnett vil utføre induksjonsberegninger og etablere en jordingsplan og jordingstiltak.

NVE mener at det vil være mulig å tilrettelegge for god drift av både vannledning og strømkabel, men at de spesifikke tiltakene må avtales mellom partene i en detaljplanfase. NVE forutsetter at Statnett inkluderer ØyVAR i ROS-analysen, etablerer jordingstiltak og inngår avtaler der hvor det må gjøres endringer eller tiltak for vannledningen. Løsningene og endringene som partene er kommet frem til legges frem for NVE gjennom MTA-planen.

3.7.2 Vei, avkjørsler og kryss

Vestland fylkeskommune er veieier for fylkesvei 561. Fylkeskommunen ber om at tiltaket koordineres med andre veiprosjekter i den grad det er mulig. Statnett har svart på dette med at det er ønskelig å kunne samkjøre prosjektene så godt det lar seg gjøre.

Ulvøy eiendom AS, Blom og Sotra trelast AS har sendt hver sine uttalelser som alle angår planlagte fremtidige utbedringer av avkjørsler og veier. Disse sier at Statnett må prosjektere og gjennomføre sitt tiltak slik at kabeltraseen vil tåle trykkbelastning fra tungtrafikk, og ikke være til hinder for fremtidige utbedringer av vei og kryss. Øygarden kommune har også uttalt at tiltaket ikke må komme i konflikt med kryss som er regulert, men som ennå ikke er etablert. Statnett har svart at de kan ta hensyn til reguleringsplanene når de etablerer ny kabelkanal, slik at den dimensjoneres for trykkbelastning av tyngre kjøretøy. De påpeker at tiltak på eksisterende kabelkanal ikke vil inngå i dette prosjektet, og at det vil være nødvendig å kartlegge i hvilken grad reguleringen medfører økt belastning på eksisterende kabel. NVE mener at det er opp til partene selv å lage en avtale som omfatter de tiltakene som utløser behov for sikring. Etter NVEs syn er det mest hensiktsmessig at dette gjøres ved detaljprosjektering av anlegget.

Stølsnes har kommentarer til utforming av avkjørsel mellom Høyen og Blom busstasjon. Statnett har svart at parkeringsplassen på området vil bli berørt i anleggsfasen, men at området vil bli tilbakeført til opprinnelig tilstand etter arbeidet. De sier videre at noen av tiltakene Blom har nevnt kan vurderes i en detaljplanfase, men at det er kommunen som vil være ansvarlig myndighet. NVE mener partene kan inngå en privatrettslig avtale om eventuelle endringer. Etter NVEs syn er det mest hensiktsmessig at dette gjøres ved detaljprosjektering av anlegget. Eventuelle endringer på vei og avkjørsler skal behandles av kommunen som veimyndighet.

3.7.3 Trafikksikring

Tiltaket ligger ved en viktig vei med få omkjøringsmuligheter. Søknaden beskriver følgende forhold og tiltak:

«Anleggsarbeidene kan i stor grad gjøres på siden av veien. Arbeidssikring med rekkverk og nedsatt hastighet er de mest sannsynlige tiltakene for å ivareta sikkerheten til de som arbeider her. Enkelte arbeidsoperasjoner som støping av kabelkanal kan medføre behov for kortere perioder med stenging av et kjørefelt forbi arbeidsområdet. Det vil også være viktig å sørge for sikker kjøring inn og ut av arbeidsområdet. Eksisterende kabeltrasé krysser veibanen på sju ulike steder, og ny kabeltrasé er planlagt parallelt med denne. I de områdene der veibanen krysses må det påregnes redusert fremkommelighet i perioden med graving og støping av trekkerør. Krysning gjennomføres normalt i to omganger for å slippe full stenging av veien som krysses. Da kan veien innsnevres til et kjørefelt som reguleres med signallys eller trafikkdirigenter. På veier med stor trafikk etableres ofte veikryssinger som nattarbeid. (...)

Kabeltraseen krysser også tilkomstveier inn på hovedveien. På noen strekninger er det mulig å flytte trafikantene til alternative veier. Andre steder fins ikke denne muligheten. Mulighet for alternative tilkomster til boligene vurderes som en del av detaljprosjektering, og detaljeres i en miljø- transport- og anleggsplan. Det er få strekninger som har reelle muligheter til å flytte de myke trafikantene til alternative veier. Derfor vil man sannsynligvis måtte bruke det ene kjørefeltet til gående og syklende mens det jobbes på gang- og sykkelveien. Kabeltraseen passerer både Rong skole og Blomvåg, og disse områdene vil få særlig oppmerksomhet i videre risikoanalyser, plan- og prosjekteringsarbeid. Detaljer rundt anleggsgjennomføring, trafikkavvikling og sikringstiltak vil beskrives ytterligere i en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA-plan), som må godkjennes av NVE før anleggsstart.»

NVE mener det er viktig med god planlegging og koordinering av arbeidet for å sikre god trafikkflyt i anleggsarbeidet. NVE forutsetter at Statnett legger detaljplaner i samarbeid med fylkeskommunen og kommunen, at tillatelser hentes inn og at trafikksikring beskrives som del av MTA-planen.

Danielsen ber om at det gjennomføres permanente trafikksikringstiltak ved Misje og spør om tiltaket vil være til hinder for fremtidige trafikksikringstiltak. Statnett svarer at de vil gjennomføre trafikksikringstiltak i dialog med fylkeskommunen, men at dette er midlertidige tiltak. Statnett sier videre at det er mulig å koordinere tiltak dersom fylkeskommunen ønsker å gjennomføre noen av forslagene. NVE mener at eventuelle permanente tiltak er noe Vestland fylkeskommune må vurdere. NVEs behandler søknaden etter energiloven og har ikke myndighet etter veiloven.

3.7.4 Drenering

Gammersvik sier at dagens kabel har skapt et hinder for drenering og ber om at det etableres en dreneringskanal slik at ikke vann hopper seg opp på deres eiendom. Statnett svarer at de må sette seg bedre inn i problemstillingen i forbindelse med detaljprosjektering av anlegget, men at de vil forsøke å imøtegå ønsket så lenge det ikke medfører merkostnader.

NVE antar at god drenering er viktig for å drifte kabelen på best mulig måte og at drenering dermed også vil bli en del av detaljplanleggingen for anleggsarbeidet. NVE mener dette forholdet løses best ved å ha god dialog ved detaljplanlegging av arbeidet.

3.7.5 Landbruk

Misje ber om at det etableres en undergang under fylkesvei 561 slik at han kan drifte gårdsbruk med sauer uten å måtte sperre veien med jevne mellomrom. Dale villsaulag opplyser om at det er et gjerde som hindrer sau å komme ut i veibanen og at det er viktig at dette opprettholdes under anleggsarbeidet.

Statnett svarer at det fra deres side ikke er ønskelig med en kulvert under veien og at dette ikke er et forhold som er direkte knyttet til deres tiltak. Statnett sier videre at de kan etablere et midlertidig gjerde under anleggsarbeidet for å hindre sau fra å komme ut i veibanen dersom de er nødt til å fjerne det eksisterende gjerdet.

NVE mener at en kulvert for å la sau passere under veien ikke er direkte relatert til Statnett sin søknad. NVE vil dermed ikke sette dette som krav i konsesjonen. Når det gjelder sau på beite, så er dette overlappende med NVEs vurderinger under naturmangfold. Vi viser til våre vurderinger i kapittel 3.6.

3.7.6 Oppsummering

Tiltaket ligger langs viktig infrastruktur og næringsvirksomhet. NVE mener at det vil bli viktig med god dialog med kommunen, ØyVAR, fylkeskommunen og grunneiere langs traseen i detaljplanleggingen. NVE forutsetter at dette gjøres før innsending av MTA-planen. NVE mener at gjennom god planlegging vil det være begrensede ulemper for infrastruktur, næring og bebyggelse.

3.8 Virkninger for drikkevannsforsyning og vassdrag

Øygarden kommune opplyser om at kabelen går gjennom nedbørfeltet til Steinsvatnet/Blomvågen vassverk og at Statnett må ha prosedyrer på plass for å forhindre uønskede hendelser her. Statnett svarer at de vil jobbe med konkret risiko og avbøtende tiltak i videre detaljprosjektering av anlegget.

NVE mener at det er viktig at arbeidet planlegges og utføres slik at man unngår forurenset avrenning. NVE vil sette vilkår om at dette skal beskrives som en del av MTA-planen.

NVE vurderer planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven. Vannressursloven har imidlertid flere alminnelige regler om vassdrag. Disse er gitt i vannressursloven kapittel 2, og gjelder for alle tiltak i vassdrag. NVE viser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 som pålegger at vassdragstiltak og tiltak som berører vassdrag skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. Vi gjør oppmerksom på at dersom planene endres eller det viser seg at allmenne interesser tilknyttet vassdraget kan bli berørt av tiltaket, kan dette utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven, jf. § 8. Planene må i så tilfelle sendes NVE for vurdering. Ved utførte tiltak som er konsesjonspliktige etter vannressursloven vil NVE med hjemmel i vannressursloven § 59 vurdere pålegg om retting. Iverksetting av konsesjonspliktige tiltak uten nødvendig tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63. Vannressurslovens bestemmelser ivaretar de allmenne interessene i vassdraget og tiltakshaver er selv ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for de private interessene i vassdraget som følger av tiltaket.

4 NVEs konklusjon og vedtak om søknad etter energiloven

4.1 Oppsummering av NVEs vurderinger

Nettkapasiteten i bergensområdet er anstrengt, og det er ikke kapasitet til å knytte til forventet forbruksvekst. Statnett har i KVU Bergen og omland beskrevet et sett av tiltak for å øke kapasiteten i transmisjonsnettet for å kunne håndtere denne forbruksveksten, herunder doubling av overføringskapasiteten mellom Solsvik og Nordre Blomøy gjennom etablering av Øygardskabelen 2. NVE mener tiltaket er viktig fordi det vil øke overføringskapasiteten i det mest kritiske overføringsnett og gi høyere leveringspålitelighet for eksisterende forbruk.

NVE mener at ulempene ved tiltaket er begrensede og kan avbøtes ved god detaljplanlegging. NVE setter vilkår om at det skal utarbeides en MTA-plan som ivaretar trafikkisikring under anleggsarbeidet, løsninger for vei og avkjørsler, ØyVARs vannledning, avrenning til vannverket, kulturminner og den utvalgte naturtypen kystlynghei.

NVE mener at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene.

4.2 Anleggets utforming og avbøtende tiltak

For å redusere virkningene av prosjektet har NVE pekt på en rekke avbøtende tiltak i våre vurderinger i kapittel 3. Nedenfor følger en oppsummering av de avbøtende tiltakene NVE mener Statnett bør gjennomføre for å redusere virkningene.

4.2.1 Miljø- transport- og anleggsplan

Etter NVEs erfaring kan en miljø-, transport- og anleggsplan bidra til å redusere eller unngå negative miljøvirkninger ved bygging, drift og vedlikehold av kraftledninger. Denne er forpliktende for entreprenør og byggherre. NVE vil sette vilkår om at Statnett utarbeider en slik plan, som det forutsettes at Statnett drøfter med Øygarden kommune, Vestland fylkeskommune, grunneiere og andre rettighetshavere. En slik plan skal godkjennes av NVE før anleggsstart. NVE har utarbeidet en veileder for utforming og innhold av en slik miljø-, transport- og anleggsplan. Det forutsettes at denne følges.

MTA-planen skal spesielt omtale:

- Hvilke trafikkisikringstiltak som skal gjennomføres, hvilke løsninger for vei og avkjørsler som er avtalt med kommune og grunneiere og hvilke tillatelser som er innhentet fra veimyndighet
- Hva slags løsning som er avtalt med ØyVAR for å sikre vannledning
- Tiltak for å forhindre at sau forviller seg ut på veibanen
- Tiltak for å forhindre forurenset avrenning til drikkevann

Oppsummering av NVEs vurderinger

NVE har vurdert Statnetts søknad om å få bygge Øygardskabelen 2. Vi har i dette notatet redegjort for vurderingsgrunnlaget og positive og negative virkninger av tiltaket. Etter energiloven kan det gis konsesjon til energianlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle, det vil si hvis de positive virkningene anses som større enn de negative.

Noen av tiltakets virkninger kan tallfestes og omtales som prissatte virkninger (investeringskostnader, endringer i taps- og avbruddskostnader, flaskehalskostnader osv.). Men mange av virkningene ved etablering av kraftledninger, er såkalt ikke-prissatte virkninger (forsyningsikkerhet, visuelle virkninger for landskap, kulturmiljø, friluftsliv, bomiljø, naturmangfold osv.). Slike virkninger kan være vanskelig å tallfeste, og de samlede konsekvensene kan dermed heller ikke summeres opp til et positivt eller negativt resultat i kroner og øre. NVEs vurdering av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er derfor en faglig skjønnsvurdering.

Under er en oppsummering av prissatte- og ikke-prissatte virkninger og NVEs vektlegging av disse for den traseen/løsningen NVE mener er best. Oppsummeringen gis i tabell, og baserer seg på NVEs vurderinger gjort i kapittel 3. Hensikten er å vise hvilke hensyn NVE har tillagt mest vekt ved avgjørelse av konsesjonsspørsmålet og eventuelle avbøtende tiltak.

I tabellen er NVEs vektlegging delt inn i kategoriene liten, middels og stor for å synliggjøre vår skjønnsmessige vurdering av ikke-prissatte konsekvenser.

Oppsummering av virkninger og avbøtende tiltak			
Prissatte virkninger			
Investeringskostnader	670 MNOK		
Sum prissatte virkninger	Nåverdi 2021 anslått til minus 70 MNOK		
Ikke-prissatte virkninger			
Tema	NVEs vektlegging	NVEs vurdering	Avbøtende tiltak
Økt leveringspålidelighet og fleksibilitet i nettdriften <i>Les mer i kap. 3.2</i>	Stor vekt	Øygardskabelen 2 gir dobbel overføringskapasitet på strekningen. Kapasitetsøkningen øker leveringspålideligheten for eksisterende forbruk ved at overføringskapasiteten er høyere ved feil i nettet. Tiltaket gir også større fleksibilitet til å gjennomføre vedlikehold samt gjennomføre enkelte andre tiltak i trinn 1.	
Naturmangfold <i>Les mer i kap. 3.6</i>	Middels vekt	Muffestasjonene etableres i den utvalgte naturtypen kystlynghei	NVE har satt vilkår om gjerde slik at ikke skjøtsel av naturtypen påvirkes.
Landskap <i>Les mer i kap. 3.4</i>	Liten vekt	NVE mener at tiltaket medfører svært begrensede virkninger for landskapet og at det ikke vil føre til nevneverdige negative visuelle virkninger.	

Kulturminner <i>Les mer i kap. 3.5</i>	Liten vekt	Det er ikke kjente konflikter med registrerte automatisk freda kulturminner langs traseen for jordkabelen. Fylkeskommunen gjennomfører nye arkeologiske registreringer.	MTA-planen skal omtale hvordan tiltaket skal unngå å gjøre skade på automatisk fredede kulturminner som registreres gjennom fylkeskommunens kartlegginger.
Infrastruktur <i>Les mer i kap. 3.7</i>	Liten vekt	Tiltaket kan gi ulemper for nærliggende viktig infrastruktur og næringsvirksomhet.	NVE krever at det før innsendelse av MTA-planen opprettes dialog med kommunen, ØyVAR, fylkeskommunen og grunneiere langs traseen i detaljplanleggingsfasen, for å begrense ulempene for infrastruktur, næring og bebyggelse.
Drikkevann <i>Les mer i kap. 3.8</i>	Liten vekt	Kabelen skal gå gjennom nedbørfeltet til Steinsvatnet/Blomvågen vassverk	MTA-planen skal omtale tiltak for å unngå forurenset avrenning til drikkevann.
<p>NVEs samlede vurdering/konklusjon:</p> <p>NVE mener tiltaket er viktig fordi det vil øke overføringskapasiteten i det mest kritiske overføringssnittet og gi høyere leveringspålitelighet for eksisterende forbruk.</p> <p>NVE mener at ulempene ved tiltaket er begrensede og kan avbøtes ved god detaljplanlegging av tiltaket. NVE setter vilkår om at det skal utarbeides en MTA-plan som ivaretar trafikkisikring under anleggsarbeidet, løsninger for vei og avkjørsler, ØyVARs vannledning, avrenning til vannverket, kulturminner og den utvalgte naturtypen kystlynghei.</p> <p>NVE mener at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene.</p>			

4.3 NVEs vedtak

I medhold av energiloven gir NVE konsesjon til å bygge og drive Øygardskabelen 2 i Øygarden kommune i Vestland. Tillatelsen gis i dokument NVE 202118856-30.

5 NVEs vurdering av søknad om ekspropriasjon og forhåndstiltredelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønns sak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. ekspropriasjonsloven § 12.

5.1 Hjemmel

Statnett har i medhold av lov om oreigning av fast eiendom av 23. oktober 1959 (ekspropriasjonsloven) § 2 nr. 19 søkt om tillatelse til å foreta ekspropriasjon av nødvendige rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Ekspropriasjonsloven § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «*så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg.*»

Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge og drive de omsøkte anleggene. Statnett har ikke søkt om ekspropriasjon av eiendomsrett, men har søkt om midlertidig eller permanent bruksrett for en rekke eiendommer. Omtrent 150 eiendommer blir permanent berørt av tiltaket som NVE gir konsesjon til, mens omtrent 50 eiendommer blir midlertidig berørt i anleggsfasen.

5.2 Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

Nødvendige rettigheter til ferdsel og transport omfatter:

- Nødvendig terrengkjøring til bygging og drift av anleggene, herunder også nødvendig rydding av skog som hindrer slik kjøring eller landing.
- Bruk av eksisterende veier og plasser til bygging og drift av ledningene herunder også rett til nødvendige utbedringer.

5.2.1 Kraftledningsgaten

Her vil nødvendig areal for fremføring av ledning bli klausulert. Klausuleringsbeltet utgjør en omtrent 6 meter bred trasé. Se figur 9. Ved skjøtehusene vil klausuleringsbeltet være 8 meter.

5.2.2 Lagring, ferdsel og transport

Dette omfatter nødvendige rettigheter til lagring, ferdsel og transport av utstyr og materiell på eksisterende privat vei mellom offentlig vei og ledningsanlegg, i terrenget mellom offentlig eller privat vei frem til ledningsanleggene og terrengtransport i ledningstraseen. Bruksretten gjelder også for uttransportering av tømmer som hugges i tilknytning til anlegget, og rett til å lande med helikopter.

5.2.3 Riggplasser

Rett til å etablere riggplasser.

5.3 Interesseavveining

Samtykke til ekspropriasjon kan bare gis etter at det er foretatt en interesseavveining etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd: «Vedtak eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast uten at det må reknast med at inngrepet tvillaust er meir til gagn enn skade.» Dette innebærer at samtlige skader og ulemper de omsøkte anlegg medfører, skal avveies mot den nytten som oppnås med ekspropriasjonen.

5.3.1 *Vurderinger av virkninger av konsesjonsgitt trasé*

NVE mener at ulempene ved tiltaket er begrensede og kan avbøtes ved god detaljplanlegging av tiltaket. Se kapittel 3 for våre vurderinger. Etter NVEs erfaring kan en miljø-, transport- og anleggsplan bidra til å redusere eller unngå negative miljøvirkninger ved bygging, drift og vedlikehold av kraftledninger. Denne er forpliktende for entreprenør og byggherre. NVE har satt vilkår om at Statnett utarbeider en slik plan, som det forutsettes at Statnett drøfter med Øygarden kommune, Vestland fylkeskommune, grunneiere og andre rettighetshavere. En slik plan skal godkjennes av NVE før anleggsstart.

5.3.2 *Vurdering av alternative løsninger*

Når det gjelder valg av løsninger for fremføring av de omsøkte anleggene det søkes ekspropriasjonstillatelse for, er vurdering av alternativer knyttet til en eventuell sjøkabel. NVE mener sjøkabel ikke er et samfunnsøkonomisk rasjonelt alternativ i denne saken. For mer informasjon om dette vises det til avsnitt 3.2.

5.3.3 *Vurdering av om inngrepet uten tvil er til mer gagn enn til skade*

Interesseavveiningen i denne saken innebærer at hensynet til samfunnets interesse i forsyningssikkerhet og avbruddskostnader avveies mot hensynet til de grunneiere eller rettighetshavere som blir berørt og til andre allmenne interesser knyttet til miljø i vid forstand, se kapittel 3.

Enkeltpersoner blir i varierende grad direkte berørt av bygging og drift av de anleggene det er gitt konsesjon til. NVE mener allikevel at de samfunnsmessige fordelene ved dette tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordeler ved de anlegg det er gitt konsesjon til utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre.

5.4 NVEs samtykke til ekspropriasjon

Det foreligger grunnlag etter ekspropriasjonsloven § 2 annet ledd, jf. § 2 nr. 19 til å gi samtykke til ekspropriasjon for de anleggene Statnett har søkt om. NVE viser til vedtak om samtykke til ekspropriasjon, ref. NVE 202118856-31.

NVE gjør samtidig oppmerksom på at ekspropriasjonstillatelsen faller bort dersom begjæring av skjønn ikke er framsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. ekspropriasjonsloven § 16.

NVE forutsetter at Statnett forsøker å komme fram til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere. Dersom dette ikke er mulig, skal den enkelte grunneier kompenseres gjennom skjønn.

5.5 Forhåndstiltredelse

Statnett søker også om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25. Forhåndstiltredelse innebærer at tiltakshaver kan sette i gang anleggsarbeidet før skjønn er avholdt/erstatning er fastsatt.

Normalt forutsetter samtykke til forhåndstiltredelse at skjønn er begjært. NVE har foreløpig ikke realitetsbehandlet denne delen av søknaden, og vil avgjøre søknaden om forhåndstiltredelse når skjønn eventuelt er begjært.

Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess

A.1 Energiloven

For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner.

A.2 Ekspropriasjonsloven

Tiltakshaver har også søkt om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven. I utgangspunktet skal tiltakshaver forsøke å inngå minnelige avtaler med grunneiere og rettighetshavere for å sikre seg nødvendige rettigheter til bygging, drift og vedlikehold av de elektriske anleggene. For det tilfelle det ikke er mulig å inngå minnelige avtaler med alle grunneiere og rettighetshavere, vil det være nødvendig med ekspropriasjonstillatelse for å kunne gjennomføre tiltaket. Etter ekspropriasjonsloven § 2 nr. 19 er kraftledninger, transformatorstasjoner og andre elektriske anlegg mulige ekspropriasjonsformål. I tillegg til ekspropriasjon er det vanlig å søke om forhåndstiltredelse etter ekspropriasjonsloven § 25, som innebærer en tillatelse til å iverksette ekspropriasjonsinngrep før det foreligger rettskraftig skjønn. Det er NVE som er ansvarlig for behandlingen etter ekspropriasjonsloven.

A.3 Samordning med annet lovverk

A.3.1 Plan- og bygningsloven

Kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 er ikke omfattet av lovens plandel. Lovens krav til konsekvensutredninger og krav til kartfesting gjelder fortsatt. Unntaket betyr at:

- konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- det ikke skal utarbeides reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ikrafttredelse av den nye loven innsigelsesrett og klagerett på NVEs konsesjonsvedtak etter energiloven, jf. energiloven § 2-1.

Behandlingsreglene for kraftledninger skal praktiseres for elektriske anlegg med tilhørende konstruksjoner og nødvendig adkomst. Dette innebærer at adkomstveier som er nødvendig for driften av energianleggene skal inntegnes på konsesjonskartet, behandles samtidig med anlegget for øvrig og inngår i konsesjonsvedtaket. Disse skal ikke behandles etter plan- og bygningsloven, under forutsetningen at disse veiene gis en betryggende behandling etter energiloven, der berørte interesser gis mulighet for å gi sine innspill. Veier som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Selv om nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygger eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger. Eksisterende bruk av arealene er som før en viktig del av de reelle hensynene som skal ivaretas når alternative traseer vurderes og en konsesjonsavgjørelse fattes. Foreliggende

regulering til vern kan for eksempel være en viktig grunn til å unngå dette arealet, men planen gir ingen absolutte krav om å unngå arealet.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart fremtre som hensynssoner, noe som betyr at det skal registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig.

Kraftledninger med anleggskonsesjon er også unntatt fra byggesaksdelen i plan- og bygningsloven. Unntaket gjelder elektriske anlegg, som er en fellesbetegnelse på elektrisk utrustning og tilhørende byggtekniske konstruksjoner. Konstruksjoner som ikke har betydning for drift og sikkerhet ved de elektriske anleggene vil derfor omfattes av byggesaksbestemmelsene. Enkelte byggverk tilknyttet transformatorstasjoner vil dermed fortsatt kunne kreve byggesaksbehandling fra kommunen. I denne saken har ikke tiltakshaver søkt om slike byggverk.

A.3.2 Kulturminneloven

Alle fysiske inngrep som direkte kan påvirke kulturminner eller kulturlandskap, skal avklares mot kulturminneloven (kulml.) før bygging. Generelt skal det være gjennomført undersøkelser i planområdet for å avdekke mulige konflikter med automatiske fredete kulturminner, jf. kulml. § 9. Eventuelle direkte konflikter mellom det planlagte tiltaket og automatisk fredete kulturminner, må avklares gjennom en dispensasjonssøknad etter kulturminneloven.

A.3.3 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper. Loven fastsetter videre forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Prinsippene i naturmangfoldloven skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen som foretas når det avgjøres om konsesjon etter energiloven skal gis, til hvilken løsning og på hvilke vilkår. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av begrunnelsen hvordan prinsippene om bærekraftig bruk er anvendt som retningslinjer. Tiltakets betydning for forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer eller arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 drøftes der det er aktuelt. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

Vedlegg B – Statnett sine svar på høringsuttalelser

Statnetts kommentarer til høringsuttalelser til søknad om anleggskonsesjon, ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for Øygardskabelen 2:

«Øygarden kommune

Statnett viser til at vi kan hensynte allerede regulerte kryss når vi etablerer ny kabelkanal. Vi viser til at det i dag ikke er mulig å etablere kryssløsninger over eksisterende jordkabel uten ytterligere forsterkninger av bærelaget. De samme forutsetningene for kryssløsninger eller annen overdekning av den eksisterende kabelen vil fremdeles foreligge, da kabelen blir liggende som en reserve.

Statnett er i dialog med ØyVAR om å utarbeide en avtale om rettighetserverv som skal regulere tilkomst til ØyVAR sine ledninger. I forbindelse med prosjektering av ny kabelkanal vil det utarbeides ROS-analyser. ØyVAR kan inkluderes i arbeidet med ROS-analysen om ønskelig. Videre viser vi til at Statnett vil gjennomføre induksjonsberegninger og etablere en jordingsplan og jordingstiltak.

Vi er klar over problemstillingen med at kabelen strekker seg gjennom et nedslagsfelt for drikkevann (Steinsvatn/Blomvåg vassverk), og vil jobbe videre med konkret risiko og avbøtende tiltak i videre detaljprosjektering av tiltaket.

Viser til møte med ØyVAR 25. mai 2022 hvor blant annet trekkør for vannrør var et tema. ØyVAR og Statnett er i dialog om kompensasjon for rettighetservervet. Tilrettelegging av trekkør for vannrør kan koordineres med Statnett. Videre er Statnett og ØyVAR i dialog for å finne gode tekniske løsninger som ivaretar føringsvei og muligheter for vannrør i felles grøft. Statnett har gjennomført nøyaktig innmåling av vannrør og annen infrastruktur nær eksisterende kabel. Vi viser til alminnelige ekspropriasjonsprinsipper som tilsier at Statnett kun plikter å erstatte eller gjennomføre avbøtende tiltak for de ulemper og tap ny kabelkanal medfører. Statnett kan koordinere mot ØyVAR sine planer om kabelkulvert, men er altså ikke pliktig å erstatte eventuelle tap/ulemper utover eksisterende funksjoner.

Vestland fylkeskommune

Statnett er i tett dialog med Vestland Fylkeskommune som i kraft av sin rolle som veieier ivaretar lokale interesser. Det er ønskelig for å få samkjørt kabelprosjektet og fylkeskommunens prosjekter så godt det lar seg gjøre.

Vestland fylkeskommune, kulturminner

Statnett sendte inn forespørsel om kulturminneregistreringer for arealene som blir berørt av tiltak knyttet til den nye kabelen den 16. mars 2022. Fylkeskommunen oversendte den 3. mai budsjett for arkeologiske undersøkelser. Statnett har akseptert budsjettet. Eventuelle funn vil hensyntas i anleggsplanleggingen.

Direktoratet for mineralforvaltning

Vi viser til at det ikke skal bli tatt ut mer masser enn det som er nødvendig for å realisere tiltaket, og vil varsle Direktoratet for mineralforvaltning om dette mot formodning endres.

Dale villsaulag

Vi viser til at det vil vanskeliggjøre anleggsarbeidene hvis det ikke er mulig å flytte på gjerdet når det skal gjøres arbeider på segmentet inn mot den nye muffestasjonen. Vi viser videre til at vi kan etablere et midlertidig gjerde som er trukket noe vekk fra kabeltraseen og området hvor den nye muffestasjonen skal etableres, slik at ikke sauene kommer seg ut på hovedveien.

Grunneiere av gnr. 25, bnr. 8, Øygarden kommune

Plasseringen av nytt muffehus på Solsvik er valgt på bakgrunn av behovet for å ligge tett på eksisterende muffehus, da denne plasseringen kun vil innebærer små endringer av eksisterende løsningen for overgangen mellom jordkabel til luftledning. Vi ser nå på løsninger som medfører at muffeanlegg på Solsvik blir mindre fremtredende i landskapet.

Et muffehus på Ågotnes inkludert føring av jordkabel langs Skjærgardsveien, er ikke et alternativt vi anser som en samfunnsøkonomisk god løsning. Statnett viser til at omsøkt jordkabel skal legges i føringsvei for dagens kabel, da denne i sin tid ble tilrettelagt for et nytt fremtidig kabelsett. Vi viser til kapittel 4 i søknaden, og at Statnett mener at ny jordkabel mellom Solsvik og Blomøy er den mest samfunnsøkonomiske lønnsomme løsningen for å øke kapasiteten mellom Solsvik og Blomøy

Gnr. 59, bnr. 234, Øygarden kommune

I perioden hvor det foregår anleggsarbeider langs fylkesveien vil det være nødvendig med trafikksikringstiltak. Statnett er i dialog med Fylkeskommunen (veieier) angående hvilke tiltak som skal benyttes. Det vil videre i detaljprosjekteringen av tiltaket arbeides med hvordan anleggsarbeidene skal gjennomføres og hvilke trafikksikringstiltak som skal benyttes. Videre viser vi til at Statnett vil sørge for trafikksikringstiltak i forbindelse med gjennomføringen av tiltak med omsøkt jordkabel, og at tiltakene er tenkt å være av midlertidig art.

Vi viser til spørsmålet om ny jordkabel kan føre til begrensninger med tanke på trygge krysningspunkt. Eksisterende kabel vil i dag gi begrensninger på kryssløsninger, men det er fullt mulig å etablere trygge kryssløsninger både i dag, og når en eventuell ny kabel er etablert. Avgjørelsen om permanente trafikksikringstiltak som veibelysning, fotgjengerovergang og fartsgrenser mm. må håndteres av veieier Vestland Fylkeskommune i samråd med Statens Vegvesen som veimyndighet. Statnett kan ta med innspillene videre og oppfordre Vestland Fylkeskommune til å vurdere om arbeider i forbindelse med Øygardskabelen 2 åpner for mulige synergieffekter og samfunnsmessige kostnadsbesparelse.

Gammersvik

Slik vi forstår innsendte dokumenter vedlagt høringsuttalelsen så vises det til problemer med overvann på avveie, og at det tidligere har vært en uenighet om dette er på grunn av arbeider som ble utført da eksisterende kabel ble etablert. Ut ifra bilder og dokumentasjon har vi ikke grunnlag nok til å kommentere uttalelsen ytterligere da det er noe uklart hva dette innebærer, og vi kan ikke avgjøre om omsøkt tiltak vil påvirke dagens situasjon. Dersom det foreslåtte tiltaket lar seg gjennomføre som en del av anleggsarbeidet i forbindelse med etablering av ny kabelgrøft vil Statnett forsøke å imøtekomme ønsket, forutsatt at det ikke medfører merkostnader. Statnett er ikke i posisjon til å bekrefte noe på nåværende tidspunkt da det blir nødvendig å sette seg bedre inn i problemstillingen i forbindelse med detaljprosjekteringen av nytt kabelanlegg.

Norsk Eiendomsrådgivning AS på vegne av Ulvøy Eiendom AS

Viser til innsendt uttalelse angående rekkefølgekravet i planbestemmelse pkt. 3.1 i detaljreguleringsplanen for Ulvøy Næringsområde hvor det er satt føringer om at et kryssområde skal opparbeides i tråd med godkjent plan i gjennomføringsavtale med Statens Vegvesen. Statnett viser til at vi kan hensynta reguleringsplanen for Ulvøy Næringsområde når vi etablerer ny kabelkanal slik at den dimensjoneres for trykkbelastning av tyngre kjøretøy. Tiltak på eksisterende kabelkanal omfattes ikke av det konsesjonsøkt prosjektet. Det vil være hensiktsmessig å koordinere arbeider i reguleringsplanen med det konsesjonssøkte prosjektet, og tilrettelegging av forsterkningstiltak kan koordineres med Statnett.

Gnr. 240, bnr. 3 og gnr. 240, bnr. 58, Øygarden kommune

Statnett viser til at vi kan hensynta regulerte planer når vi etablerer ny kabelkanal. Vi viser til at det ikke er mulig å etablere kryssløsninger over eksisterende jordkabel uten ytterligere forsterkninger. De samme forutsetningene for kryssløsninger over eksisterende kabel vil fremdeles foreligge da kabelen foreløpig vil bli liggende som en reserve. Det vil være nødvendig å kartlegge hvilken grad reguleringen vil medføre økt belastning direkte på eksisterende kabelkanal. Neste steg blir å vurdere om forsterkningstiltak er teknisk gjennomførbare. Statnett har ikke planlagt tiltak på eksisterende kabelkanal, men kan som en del av detaljprosjekteringen inkludere kartlegging av hvorvidt eksisterende kabelkanal blir berørt.

Gnr. 234, bnr. 9 og gnr. 235, bnr. 277 og Sotra Trelast AS

Statnett vil ikke forsterke ny kabelkanal på hele strekningen som det vises til i høringsuttalelsen, nord og sør for den regulerte kryssløsningen, da dette ville blitt svært kostbart. Statnett viser til at vi vil hensynta regulerte kryss ved å dimensjonere ny kabelkanal for å tåle trykkbelastningen av tyngre kjøretøy. Vi viser til at det i dag ikke er mulig å etablere kryssløsninger over eksisterende jordkabel uten ytterligere forsterkninger av bærelaget. De samme forutsetningene for kryssløsninger eller annen overdekning av den eksisterende kabelen vil fremdeles foreligge, da kabelen blir liggende som en reserve.

Mattisbrekko 4, 5366 Misje, Øygarden kommune

Vi viser til høringsuttalelse og møte på Torsvikhuset 30. August 2021, og at det vil være teknisk gjennomførbart å sette ned en kulvert. Tiltaket omfatter også undergraving av eksisterende kabelkanal. Noe som er teknisk løsbart, men samtidig noe Statnett ønsker å unngå hvis mulig.

Vi mener at Statnett ikke har mulighet til å bekoste tiltaket ettersom tiltak ikke er direkte knyttet til omsøkt jordkabel. Tiltaket må derfor planlegges etter plan og bygningsloven, og oppfylle krav fra Fylkeskommunen som veieier og Statens Vegvesen som veimyndighet.

Grunneier av gnr. 240, bnr. 7 og bnr. 73, bnr. 88, Øygarden kommune

Vi viser til at området som i dag benyttes til parkering (markert på kart i uttalelsen) kan bli påvirket av anleggsarbeidene. Om ikke annet er avtalt skal arealet ved periodens slutt tilbakeføres til den stand det var før inngåelse av avtale/ avsigelse av skjønn. Noen av tiltakene som er nevnt i uttalelsen vil kunne vurderes i detaljprosjektering av tiltaket, men det er kommunen som er planmyndighet, ettersom Statnett kun kan etablere permanente anlegg gjennom anleggskonsesjon og hjemmel i energiloven. Statnett vil ta hensynta regulerte kryss når vi etablerer ny kabelkanal for omsøkt jordkabel.»